

תהליך הדה-קולוניזציה וגורל היהודים בארצות האסלאם

הדף הזה מסכם את כל הנושא במילים פשוטות. קוראים לאט, חלק אחר חלק. אחרי כל חלק עוצרים ומספרים לעצמכם מה למדנו.

הדה-קולוניזציה, גורל היהודים בארצות האסלאם

1 הדה-קולוניזציה, גורל היהודים בארצות האסלאם — א. מהו תהליך הדה-קולוניזציה תהליך היסטורי של התפרקות האימפריות הקולוניאליות והמאבק לעצמאות של הקולוניות באסיה ובאפריקה. התהליך החל בין שתי מלחמות העולם, הגיע לשיאו בשנות החמישים והשישים של המאה ה-20, ומיצב מחדש את המפה המדינית ואת המערכת הפוליטית העולמית **2 ב.** הגורם העיקרי שהשפיע על יציאת היהודים בארץ שעליה למד התלמיד צריך להסביר מהו לדעתו הגורם העיקרי שהשפיע על יציאת היהודים בארץ שעליה למד, ולבסס את תשובתו על שתי עובדות היסטוריות

דהקולוניזציה; גורל היהודים בארצות האסלאם

2 דהקולוניזציה; גורל היהודים בארצות האסלאם — השפעת מלחמת העצמאות המלחמה הגבירה את המתח בין יהודים ובין מוסלמים ואת האיבה של הציבור המוסלמי כלפי היהודים, במיוחד במדינות שנלחמו נגד ישראל (מצרים, סוריה, עירק, לבנון). במדינות רבות פרצו פרעות נגד יהודים (מצרים, עירק, לוב, מרוקו) — יהודים נרצחו ונפצעו, רכושם נבזז, חנויות ובתים של יהודים הועלו באש, בתי כנסת נבזזו

3 דהקולוניזציה; גורל היהודים בארצות האסלאם - המשך — ההשפעה של הקמת מדינת ישראל רוב היהודים בארצות אלה קיבלו בהתלהבות את הקמת המדינה, דבר שהוביל להחרפה נוספת במתיחות בין מוסלמים ליהודים. ביוני 1946 ובספטמבר 1947 כונסו שתי ישיבות של הוועדה המדינית של הליגה הערבית ובהן הוחלט לפגוע ביהודים שחיו במדינות ערב באמצעות שלילת אזרחותם, החרמת רכושם ועוד. בשל החשש לגורלם בחרו יהודים רבים להגר. חלקם היגרו לאירופה ולאמריקה ורובם עלו לישראל. ממשלת ישראל נקטה מדיניות של "חיסול גלויות" בשל החשש לחיי היהודים, והעלתה קהילות שלמות של יהודים

4 דהקולוניזציה; גורל היהודים בארצות האסלאם - המשך — השפעת מלחמת סיני ומלחמת ששת הימים הידרדרות במצב היהודים במצרים בעקבות מלחמת סיני הביאה להגירת מרבית היהודים שנותרו בה, פרעות בלוב (1967) הביאו לעזיבת מרבית היהודים שנותרו בה. (התלמיד צריך להדגים את ההשפעה של אחד מן הגורמים שהסביר על היהודים במדינה שלמד עליה)

מקור — היהודים בארצות האסלאם

5 מקור — היהודים בארצות האסלאם - המשך — במכתב יש ביטוי להתערערות הביטחון הבסיסי של היהודים באלג'יריה

תהליך הדהיקולוניזציה וגורל היהודים בארצות האסלאם

6 תהליך הדהיקולוניזציה וגורל היהודים בארצות האסלאם — השפעה של מלחמת העצמאות המלחמה הגבירה את המתח בין יהודים ובין מוסלמים ואת האיבה של הציבור המוסלמי כלפי היהודים, בייחוד במדינות שנלחמו נגד ישראל (מצרים, סוריה, עירק, לבנון). במדינות רבות פרצו פרעות נגד יהודים (מצרים, עירק, לוב, מרוקו) – יהודים נרצחו ונפצעו, רכושם נבזז, חנויות ובתים של יהודים הועלו באש, בתי כנסת נבזזו 2 השפעה של הקמת מדינת ישראל רוב היהודים בארצות האלה קיבלו בהתלהבות את הקמת המדינה, דבר שהוביל להחרפה נוספת במתיחות בין מוסלמים ליהודים.

7 תהליך הדהיקולוניזציה וגורל היהודים בארצות האסלאם - המשך — השפעה של מלחמת סיני ומלחמת ששת הימים הידרדרות במצב היהודים במצרים בעקבות מלחמת סיני, פרעות בלוב (1967)

תהליך הדה-קולוניזציה וגורל היהודים בארצות האסלאם

8 תהליך הדה-קולוניזציה וגורל היהודים בארצות האסלאם — ההשפעה של מלחמת העצמאות המלחמה הגבירה את המתח בין יהודים ובין מוסלמים ואת האיבה של הציבור המוסלמי כלפי היהודים, בייחוד במדינות שנלחמו נגד ישראל (מצרים, סוריה, עירק, לבנון). במדינות רבות פרצו פרעות נגד יהודים (מצרים, עירק, לוב, מרוקו) – יהודים נרצחו ונפצעו, רכושם נבזז, חנויות ובתים של יהודים הועלו באש, בתי כנסת נבזזו 2 ההשפעה של מלחמת סיני ומלחמת ששת הימים הידרדרות במצב היהודים במצרים בעקבות מלחמת סיני, פרעות בלוב (1967)

9 תהליך הדה-קולוניזציה וגורל היהודים בארצות האסלאם - המשך — גורם אידאולוגי התפתחות תודעה לאומית עצמית של העמים המקומיים בארצות הכיבוש בהשפעת רעיונות הדמוקרטיה והליברליזם והזכות להגדרה עצמית שלמדו מן המעצמות הכובשות, ואימוץ רעיונות אלה כדי להשתחרר מן המעצמות 2 גורם כלכלי המשבר הכלכלי הקשה של המעצמות הקולוניאליות (בריטניה וצרפת) בעקבות ההרס הגדול של מלחמת העולם השנייה; עלות החזקת השלטון הקולוניאלי, הצבא והמנהל הפכה לנטל כבד מדי על כלכלתן של מעצמות אלו, והן העדיפו להשקיע את המשאבים בשיקומן הפנימי

10 תהליך הדה-קולוניזציה וגורל היהודים בארצות האסלאם - המשך — גורם פוליטי שינוי במאזן הכוחות העולמי לאחר מלחמת העולם השנייה – עליית שתי מעצמות על חדשות (ארצות הברית וברית המועצות) שהתנגדו לקולוניאליזם מסיבות אידאולוגיות ואינטרסים פוליטיים (רצון להרחיב את אזורי ההשפעה שלהן), והחלשות המעצמות הקולוניאליות המסורתיות. דעת הקהל בארצות המערב הפכה לעוינת כלפי המשך השליטה בעמים אחרים 2 על פי קטע המקור השפעת הסכסוך הישראלי-ערבי ומלחמת העצמאות ("בגלל המלחמה הזאת נפגעה הקהילה ונקלעה למצב שאין לקנא בו", "הפסקת הקרבות לא שמה קץ לסבלותיה").

מה שואלים בבגרות על הנושא הזה?

- ביסוס הטענה בציטוט או התייחסות ישירה לקטע
- נימוק עמדה באמצעות מושגים מקצועיים
- הדה-קולוניזציה, גורל היהודים בארצות האסלאם
- דהיקולוניזציה; גורל היהודים בארצות האסלאם
- מקור — היהודים בארצות האסלאם

- תהליך הדה־קולוניזציה וגורל היהודים בארצות האסלאם

טעויות נפוצות — תזכורת אחרונה:

- מציינים את המושג בלי להציג אותו - ציון בלבד לא מספיק.
- שוכחים לקשר את ההסבר לקטע עצמו - חובה ציטוט או התייחסות ישירה לקטע.
- כותבים תשובה כללית בלי המושגים המקצועיים מהמחווין.

מבוסס על חומרי עמוד הנושא באתר ועל מוקדי הלימוד של משרד החינוך (תכנית אשנב). חומר לתרגול ולחזרה עצמית.